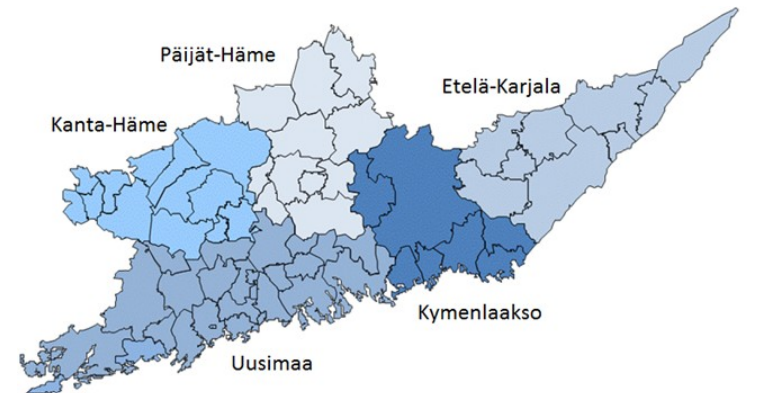

Aluehallintovirasto

Missä on ergonomiamia?

Ergonomia ja työsuojeluvalvonta 12.5.2017

Ylitarkastaja Tuula Uurala

Työsuojelu

Vera Hjelt

***Tasoita työntekijän tietä kaikilla
toiminta-aloilla suojelemalla
häntä tapaturmilta ja
ammattitaudeilta sekä
kohottamalla hänen
hyvinvointiaan, tietojaan ja
työniloan***

Työsuojelunäyttelyn perustajan
tunnuslause

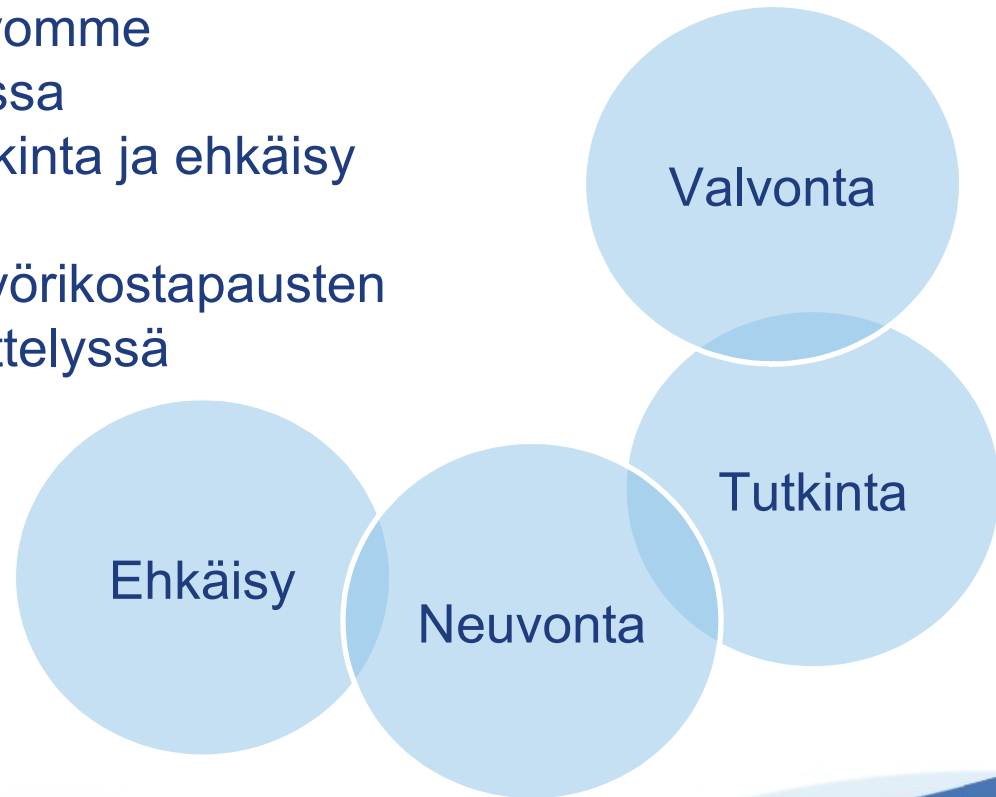
Vera Hjelt (1857 – 1947)

Ensimmäinen naispuolinen ammattientarkastaja (1903–1917)
Ruotsalaisen kansanpuolueen kansanedustajana (1908–1917)

Työsuojeluviranomaisen tehtävät

- Työsuojeluvalvonta
 - Viranomaisaloitteinen valvonta
 - Asiakasaloitteinen valvonta
- Neuvonta asioissa, joita valvomme
- Yhteistyö eri järjestöjen kanssa
- Vakavien työtapaturmien tutkinta ja ehkäisy
- Ammattitautien ehkäisy
- Asiantuntijaviranomaisena työrikostapausten esitutkinnassa ja oikeuskäsittelyssä
- Markkinavalvonta
- Tilaajavastuulain valvonta

Työturvallisuuslaki ja ergonomia

- 8 § Työnantajan yleinen huolehtimisvelvoite
- 10 § Työn vaarojen selvittäminen ja arviointi
- 12 § Työympäristön suunnittelu
- 13 § Työn suunnittelu
- 14 § Työntekijälle annettava opetus ja ohjaus
- 15 § Henkilösuojainten ja apuvälineiden varaaminen käyttöön
- 18 § Työntekijän yleiset velvollisuudet
- 19 § Vikojen ja puutteellisuuksien poistaminen ja ilmoittaminen
- 24 § Työpisteen ergonomia, työasennot ja työliikkeet
- 25 § Työn kuormitustekijöiden välttäminen ja vähentäminen
- 26 § Näyttöpäätetyö
- 27 § Väkivallan uhka
- 28 § Häirintä
- 31 § Työn tauottaminen
- 29 § Yksintyöskentely
- 32 § Työpaikan rakenteellinen ja toiminnallinen turvallisuus ja terveys
- 33 § Työpaikan ilmanvaihto ja työhuoneen tilavuus
- 34 § Työpaikan valaistus
- 36 § Järjestys ja siisteys
- 39 § Fysikaaliset tekijät lämpötila, värinä, melu, paine, säteily
- 41 § Koneiden, työvälineiden ja muiden laitteiden käyttö
- 57 § Suunnittelijan velvollisuudet
- 58 § Asentajan velvollisuudet

Ergonomiaa muualla lainsäädännössä

- Työturvallisuuslaki (TTL) (738/2002)
- VNp käsin tehtävistä nostoista ja siirroista työssä (1409/1993)
- VNp näyttöpäätetyöstä (1405/1993)
- Vna työpaikkojen turvallisuus- ja terveysvaatimuksista (577/2003) (3,9,12)
- Ns. käyttöasetus (403/2008) ja ns. koneasetus (400/2008))
- Vna rakennustyön turvallisuudesta (205/2009)
- Työterveyshuoltolaki (1383/2001)
- Vnp hyvän työterveyshuoltokäytännön periaatteista (1484/2001)
- Asetukset nuorista työntekijöistä (475/2006) ja (188/2012)
- Vnp Henkilösuojainten valinta ja käyttö

(Lisäksi ergonomiastandardit www.ttl.fi/fi/ergonomia/erg_tiedonlahteet/sivut/default.aspx)

Ergonomian laaja käsite ↔ työsuojelun valvonta

Ergonomia =

työn, työvälineiden, työympäristön ja muun toimintajärjestelmän sopeuttaminen vastaamaan henkilön ominaisuuksia ja tarpeita

Fyysinen ergonomia

keskittyy ihmisen fyysiseen toimintaan

Tuki- ja liikuntaelimestön kuormituksen valvonta

Fyysisen kuormitus, Käsin tehtävät nostot, toistotyö, näyttöpäätetyö...

Työvälineiden, koneiden ja laitteiden valvonta

Työympäristön turvallisuuden ja terveellisyyden valvonta

Kognitiivinen ergonomia

keskittyy järjestelmiin ja niiden käyttöliittymiin sekä ihmisen tiedonkäsittelyyn ja havaitsemiseen

Psykososiaalisen kuormituksen valvonta, tietotekniikka, torninosturin ohjaamo, työvälineet, jatkuvat keskeytykset, tiedonkulku, liiallinen tietomäärä

Organisatorinen ergonomia

keskittyy teknisen ja sosiaalisen järjestelmän toimintaan

Psykososiaalisen kuormituksen valvonta, Turvallisuuden johtaminen, työsuojeluyhteistyö, työterveysyhteistyö, työjärjestelyt, yksintyöskentely, vuorotyö, tiedonkulku

Työn psykososiaaliset kuormitustekijät – ergonomiaa?

Esimerkiksi:

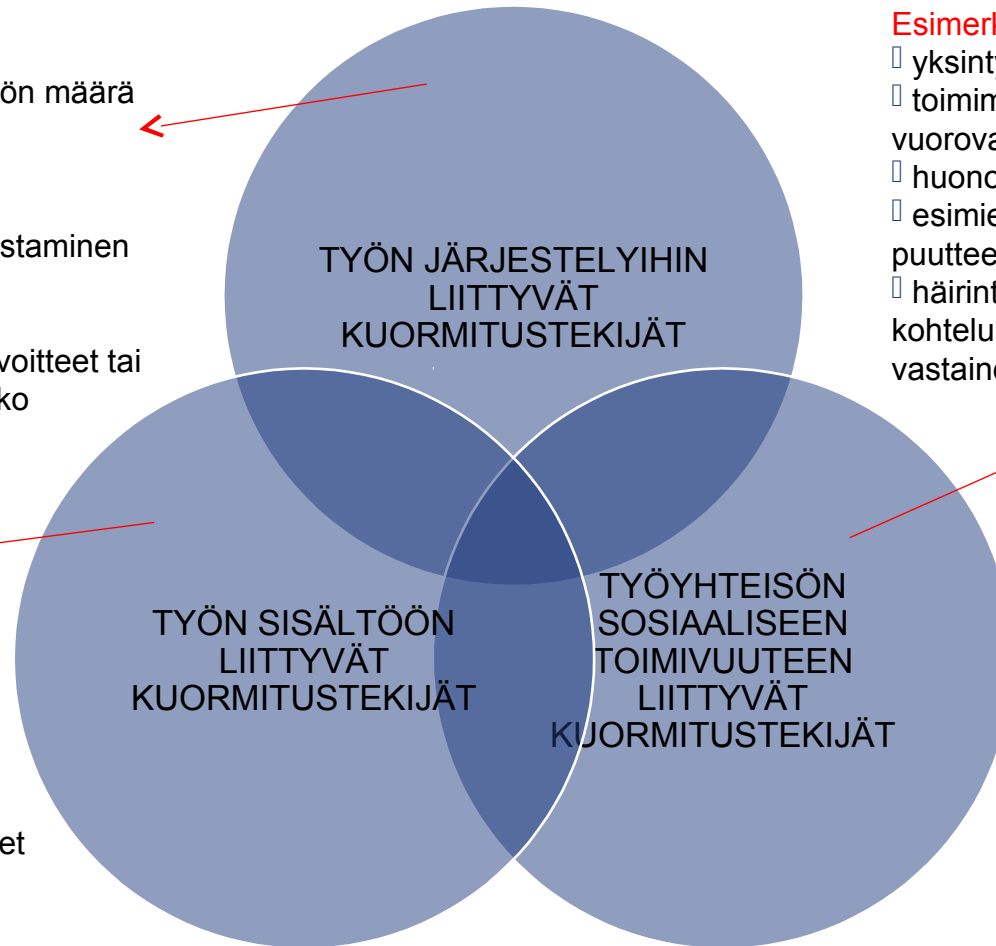
- ▣ liiallinen tai liian vähäinen työn määrä
- ▣ kohtuuton aikapaine työssä
- ▣ vuorotyö, yötyö tai työhön sidonnaisuus
- ▣ runsas työhön liittyvä matkustaminen
- ▣ puutteet työvälineissä tai työskentelyolosuhteissa
- ▣ epäselvät tehtäväkuvat, tavoitteet tai vastuut sekä epäselvä työnjako

Esimerkiksi:

- ▣ yksitoikkoinen työ
- ▣ jatkuva valppaana olo
- ▣ liiallinen tietomäärä
- ▣ jatkuvat keskeytykset
- ▣ kohtuuton vastuu
- ▣ vaikeat vuorovaikutustilanteet asiakastyössä

Esimerkiksi:

- ▣ yksintyöskentely
- ▣ toimimaton yhteistyö tai vuorovaikutus
- ▣ huono tiedonkulku
- ▣ esimiehen tai työtovereiden puutteellinen tuki
- ▣ häirintä ja muu epäasiallinen kohtelu, tasapuolisen kohtelun vastainen tai syrjivä kohtelu

Hallinnolliset ohjauskeinot jos puutteita ergonomiassa

- **Toimintaohje:** korjattava säännösten vastainen olotila (yleensä turvallisuuden kannalta vähäisenä pidettävät puutteet)
- **Kehotus:** vähäistä suurempi epäkohta/vaara/haitta
 - selkeät turvallisuuspuutteet (tai toimintaohjeen noudattamatta jättäminen)
 - työterveyshuollon järjestämisen laiminlyönti
 - lisäksi annetaan määräaika, johon mennessä tilanne tulee korjata
- **Työsuojeluviranomaisen päätös:** velvollisuus korjata epäkohta
 - kehotuksen laiminlyönti
- **Uhkasakko**
- **Käyttökielto tai väliaikainen käyttökielto:** hengen tai terveyden vaaraa aiheuttava epäkohta korjattava

Työsuojeluviranomaisen velvoitemalleja

Työn suunnittelu ja mitoitus

- Työnantajan on huolehdittava siitä, että työn suunnittelussa ja mitoituksessa otetaan huomioon työntekijöiden fyysiset ja henkiset edellytykset, jotta työn kuormitustekijöistä työntekijän turvallisuudelle tai terveydelle aiheutuvaa vaaraa tai haittaa voidaan välttää tai vähentää. *TTL 10, 13 §*

Työntekijöille annettava opetus ja ohjaus

- Työnantajan on annettava työntekijöille riittävästi opastusta ergonomisesta työskentelystä (esim. käsin tehtävissä nostoissa ja siirroissa) sekä vaaroista, joille he saattavat olla alttiina, jos eivät työskentele ergonomisesti oikealla tavalla. Työntekijöille annettua opetusta ja ohjausta on täydennettävä tarvittaessa. Tarvittaessa työnantajan on käytettävä työterveyshuollon asiantuntijoita siten kuin siitä erikseen säädetään. *TTL 14 §, Vnp (1409/1993) 3 §*

Työn tauottaminen

- Koska työ on yhtäjaksoista paikallaoloa vaativaa tai yhtäjaksoisesti kuormittavaa, työnantajan on järjestettävä työn lomaan mahdollisuus sellaisiin taukoihin, jotka sallivat lyhytaikaisen poistumisen työpisteestä. *TTL 10 ja 31 §*

Työntekijän kuormittuminen

- Työnantajan on saatuaan tiedon työntekijän työssä kuormittumisesta ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin huolehtiakseen työntekijän turvallisuudesta ja terveydestä työssä. Työnantajan on selvitettävä kuormittumisen syyt kun työntekijä kuormittuu työssään hänen terveyttään vaarantavalla tavalla. Työnantajan on käytettävä apuna ensisijaisesti työterveyshuoltoa jos työntekijän työssä kuormittumisen toteamisessa tarvitaan ulkopuolista asiantuntijaa. Työnantajan on käytettävissään olevin keinoin ryhdyttävä toimenpiteisiin todettujen terveyttä vaarantavien kuormitustekijöiden välttämiseksi tai vähentämiseksi. *TTL 10 ja 25 §*

Käsin tehtävien nostojen ja siirtojen apuvälineet

- Jos käsin nostoja tai siirtoja ei voida välttää, työnantajan on tehtävä käsin tehtävät nostot mahdollisimman turvallisiksi ja annettava työntekijöiden käyttöön noston ja siirron apuvälineitä. *TTL 24 § Vnp (1409/1993) 2 §*

Koneiden ja työvälineiden käytön ergonomia

Työnantajan on huolehdittava, että konetta, työvälinettä tai muuta laitetta käytettäessä otetaan huomioon sitä käyttävän työntekijän työskentelypaikka ja työasento sekä ergonomiset periaatteet *TTL 24 §, 41 §; Vna työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta (403/20008) 2 §*

Työsuojelu.fi <http://www.tyosuojelu.fi/>

- Työsuhde >
- Työolot >
- Työterveys ja -tapaturmat >
- Työsuojelu työpaikalla >
- Harmaa talous >
- Markkinavalvonta >
- Tietoa meistä >

Työsuojeluhallinto
Tervettä työtä

Turvallista kesän odotusta

